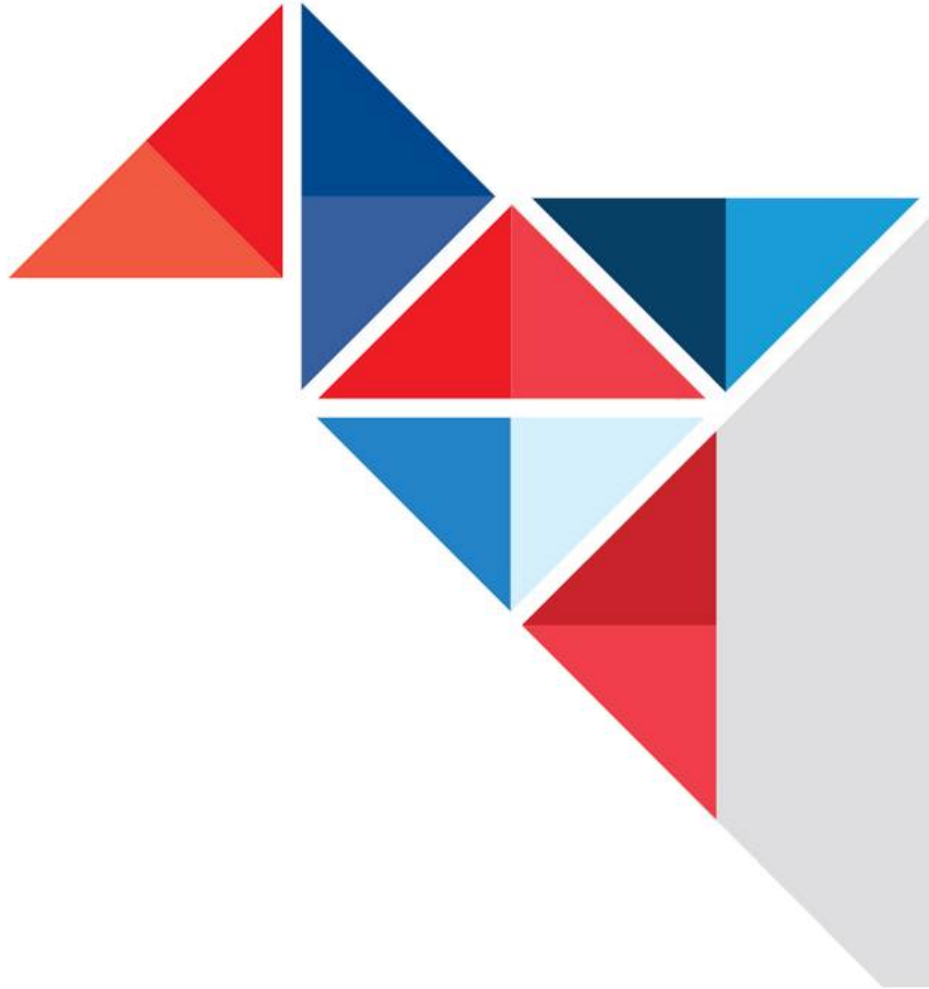

Օրագիրը ֆինանսավորվում է
Եվրոպական միության կողմից

ՌԱԶՄԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՃԱՄԲԱՐԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ 2019-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

Ծրագիրն իրականացվում է «Ազապե Վորլդ» Երիտասարդական ՀԿ-ի կողմից՝ «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության ղեկավարությամբ կոնսորցիումով գործարկվող «Կառուցողական երկխոսության հանձնառություն» ծրագրով տրամադրված ենթադրամաշնորհի շրջանակներում:

«Կառուցողական երկխոսության հանձնառություն» ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրոպական միության կողմից:

Փաստաթղթի բովանդակության համար պատասխանատու է միայն «Ազապե Վորլդ» ՀԿ-ն, և պարտադիր չէ, որ այն արտահայտի Եվրոպական միության տեսակետները:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....3

էջ

ԳԼՈՒԽ 2. ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ.....3-4

էջ

ԳԼՈՒԽ 3. ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԿԱՅԻՍ

ՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ4-8

էջ

ԳԼՈՒԽ 4. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ԿԱՐԻՔՆԵՐ,

ԽՆԴԻՐՆԵՐ).....8-10

էջ

ԳԼՈՒԽ 5. ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԿՈՂՄԵՐ.....10

էջ

ԳԼՈՒԽ 6. ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ.....10 էջ

ԳԼՈՒԽ 7. ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ.....11 էջ

12 էջ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1 - «Հանրային կյանքում և տեղական ինքնակառավարման ոլորտում երիտասարդների ներգրավվածության գնահատում» հետազոտության արդյունքները
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2 - Միջոցառումների ծչագիր 2019-2021 թվականների համայնքային երիտասարդական քաղաքականության

ԳԼՈՒԽ 1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ճամբարակ համայնքի երիտասարդական քաղաքականության 2019-2023 թվականների ռազմավարությունը (այսուհետ՝ Ռազմավարություն) կազմված է երեք հիմնական բաժիններից:

Առաջին բաժինը ներառում է Ռազմավարության մշակման հիմնական նպատակը, երիտասարդական համայնքային քաղաքականության ներկայիս վիճակի վերլուծությունը և երիտասարդության վիճակի նկարագրությունը՝ հենված «Ազապե Վորլդ» երիտասարդական հասարակական կազմակերպության կողմից «Հանրային կյանքում և տեղական ինքնակառավարման ոլորտում երիտասարդների ներգրավվածության գնահատում» հետազոտության, ինչպես նաև մարզային և ազգային մակարդակներում իրականացված բազմակողմանի վերլուծությունների հիմնական արդյունքների վրա:

Երկրորդ բաժնում ներկայացված են Ռազմավարության հիմնական գերակայությունները՝ ըստ երիտասարդության շրջանում վերհանած կարիքների և հիմնական ռազմավարական խնդիրների, իրականացնող կողմերի հակիրճ նկարագրությունը, ֆինանսավորման, մոնիտորինգի և գնահատման մեխանիզմները, հանրայնացման և հաղորդակցության պլանը:

Ռազմավարության **երրորդ բաժնում** ներկայացված է միջոցառումների ծրագիրը՝ ըստ համապատասխան գործողության, պատասխանատու և համագործակցող կառույցների, իրականացման ժամկետների և ֆինանսավորման աղբյուրների:

ԳԼՈՒԽ 2. ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ

Ռազմավարությունը մշակվել է հիմք ընդունելով՝

- Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 25-ի նիստի № 54 արձանագրային որոշմամբ հաստատված ՀՀ երիտասարդական պետական քաղաքականության հայեցակարգի հիմնական դրույթները,
- ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի 2017-2025 թվականների զարգացման ռազմավարությունը,
- Ճամբարակ համայնքի 2017-2021թթ. Ջարգացման ծրագիրը,

Երիտասարդների կարիքների վերլուծության և գերակայությունների սահմանման համար փաստական հենք են ընդունվել 2019թ. «Ազապե Վորլդ» երիտասարդական հասարակական կազմակերպության կողմից իրականացված «Հանրային կյանքում և տեղական ինքնակառավարման ոլորտում երիտասարդների ներգրավվածության գնահատում» հետազոտությունը, ինչպես նաև 2013-2018 թվականներին Երիտասարդական ուսումնասիրությունների ինստիտուտի և այլ հասարակական ու միջազգային կազմակերպությունների կողմից իրականացված հետազոտություններն ու զեկույցները:

Ռազմավարությունը սահմանում է Ճամբարակ համայնքի՝ երիտասարդությանն առնչվող խնդիրների լուծմանը միտված գործունեության

գերակա ուղղությունները՝ առաջարկելով առավել փաստարկված և իրատեսական լուծումներ:

Ճամբարակ համայնքի երիտասարդական քաղաքականությունը համայնքի սոցիալական քաղաքականության կարևոր և անբաժանելի մասն է և ունի ռազմավարական նշանակություն:

Ռազմավարության նպատակները.

- Նպաստել համայնքի երիտասարդների ազգային դիմագծի, ժողովրդավարական, քաղաքացիական գիտակցության ձևավորմանը,
- Ստեղծել մասնակցային պայմաններ և երաշխիքներ համայնքի երիտասարդների սոցիալականացման, նրանց ստեղծագործ ներուժն ի շահ համայնքի առավել լիարժեք օգտագործելու սոցիալական, տնտեսական, իրավական, քաղաքական, կրթական, հոգևոր, մշակութային ոլորտներում,
- Նպաստել երիտասարդների անհատական, սոցիալական և կրթական աճին, նրանց ներուժը զարգացնելուն և օգնել երիտասարդներին համայնքային կյանքում լիարժեք հաստատվելուն:
- Խթանել երիտասարդների հասարակական-քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և թվային մասնակցությունը,
- Խթանել երիտասարդների շրջանում հոգևոր-մշակութային և ընտանեկան արժեքների պահպանումն ու զարգացումը,
- Խթանել մարզային, ազգային և միջազգային մակարդակներում երիտասարդական համագործակցությունը, միջմշակութային երկխոսությունը և երիտասարդների շարժունությանը,
- Խթանել երիտասարդների շրջանում առողջ ապրելակերպը:
Երիտասարդական համայնքային քաղաքականությունը մշակվում և իրականացվում է տեղական ինքնակառավարման մարմինների, երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունների և այլ շահագրգիռ կազմակերպությունների և անձանց մասնակցությամբ:

Ռազմավարության անմիջական շահառուներն են՝

18-35 տարեկան քաղաքացիները, երիտասարդական հասարակական կազմակերպությունները, երիտասարդ ընտանիքները: Ռազմավարության մեջ երիտասարդությունն անմիջական շահառու է և ծավալվող գործընթացներում իր ավանդը ներդնող կարևոր մասնակից:

Ռազմավարությունը հիմնված է այն գիտակցության վրա, որ երիտասարդները (18-35 տարեկաններ), որոնց ընդհանուր թիվը Ճամբարակ համայնքում, համաձայն ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների, 2018 թվականին կազմել է 1569 մարդ (ընդհանուր բնակչության շուրջ 15 %-ը), հասարակության կարևոր ներուժն են, և պետք է նրանց ազատ, բազմակողմանի զարգացած, առողջ և պատասխանատու քաղաքացիներ դառնալու հնարավորություն ընձեռել:

ԳԼՈՒԽ 3. ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԿԱՅԻՍ ՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ճամբարակ համայնքում երիտասարդական քաղաքականությունը՝ որպես համակարգված քաղաքականություն, չի իրականացվում:

Համայնքում երիտասարդական քաղաքականությունը իրականացվել է ՀՀ կառավարության և ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն) կողմից ընդունված մի շարք հիմնարար փաստաթղթերի, երիտասարդական պետական քաղաքականության շրջանակներում:

Պետական երիտասարդական քաղաքականությունն առավել փաստարկված դարձնելու նպատակով Նախարարության կողմից 2013 թվականին Միացյալ Ազգերի Կազմակերպության Զարգացման ծրագրի աջակցությամբ երիտասարդական ծրագրերի իրականացման ՊՈԱԿ-ի կազմում հիմնադրվել է երիտասարդական ուսումնասիրությունների ինստիտուտը: Վերջինիս կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվել են երիտասարդական հիմնախնդիրները և պատրաստվել հետևյալ զեկույցները՝ «Հայաստանի Հանրապետության երիտասարդների զբաղվածության հիմնախնդիրները» (2013 թ.), «Աշխատաշուկայի պահանջարկի ուսումնասիրություն. գործատու-երիտասարդ-ուսումնական հաստատություն համագործակցության ինստիտուցիոնալիզացման հեռանկարները» (2014 թ.), «Երիտասարդական կազմակերպությունների քարտեզագրում և պետության կողմից ֆինանսավորվող երիտասարդական դրամաշնորհային ծրագրերի արդյունավետության գնահատում» (2014 թ.), «Երիտասարդական աշխատանքի և երիտասարդական աշխատողի վերաբերյալ հետազոտություն» (2015 թ.), «ՀՀ երիտասարդական պետական քաղաքականության 2013-2017 թվականների ռազմավարության մոնիթորինգ և գնահատում» (2016 թ.):

Փաստական հենք են հանդիսացել նաև այլ կազմակերպությունների հետևյալ զեկույցները՝ «Երիտասարդական աշխատանքը Հայաստանում. մարտահրավերներ և հնարավորություններ. երիտասարդական աշխատանքի միջազգային փորձի ուսումնասիրություն» (2015 թ. «ՀՀ երիտասարդների զբաղվածության հիմնախնդիրները» հետազոտությունը» (2015թ.)), Գյումրու երիտասարդության իրավիճակի վերլուծություն (2015 թ.), «Գյուղական համայնքների երիտասարդության իրավիճակի վերլուծություն զեկույց» (2015-2016 թթ.), «Անկախության սերունդ. հետազոտություն երիտասարդների շրջանում. Հայաստան, 2016 թ.»:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ճամբարակ խոշորացված համայնքում 2019թ. հունվար-մարտ ամիսներին «Ազապե Վորլդ» երիտասարդական հասարակական կազմակերպության կողմից իրականացվել է «Հանրային կյանքում և տեղական ինքնակառավարման ոլորտում երիտասարդների ներգրավվածության գնահատում» հետազոտությունը՝ ուղղված Ճամբարակ խոշորացված համայնքում հանրային կյանքում և տեղական ինքնակառավարման ոլորտում երիտասարդների

ներգրավվածության ուսումնասիրությանը: Հետազոտությունը իրականացվել է «Կառուցողական երկխոսության հանձնառություն» ծրագրի շրջանակներում, որը ֆինանսավորվել է Եվրոպական միության կողմից:

Հետազոտության նպատակն էր իրականացնել Գեղարքունիքի մարզի Ճամբարակ խոշորացված համայնքում հանրային կյանքում և տեղական ինքնակառավարման ոլորտում 18-35 տարեկան երիտասարդների ներգրավվածության գնահատում:

Հետազոտության առջև դրված խնդիրները ներառում են հետևյալը՝

- Ուսումնասիրել, թե որքանով են Ճամբարակ համայնքում երիտասարդները իրազեկված Ճամբարակ համայնքում տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության և համայնքային կյանքի վերաբերյալ:
- Ուսումնասիրել, թե որքանով են Ճամբարակ համայնքում երիտասարդները մասնակցում տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեությանը և հանրային քաղաքականության մշակմանը,
- Ուսումնասիրել, թե որքանով են երիտասարդները ներգրավված համայնքում իրականացվող միջոցառումներին, ծրագրերին և նախաձեռնություններին,
- Ուսումնասիրել, թե որոնք են ՏԻՄ-երում և համայնքային կյանքում երիտասարդների մասնակցությանը խոչընդոտող հիմնական գործոնները,
- Պարզել, թե ՏԻՄ-երում և իրականացվող հանրային քաղաքականություններում մասնակցության համար ինչպիսի կարողությունների և հմտությունների կարիք ունեն երիտասարդները:
- Պարզել, թե ըստ երիտասարդների, որ պայմանների առկայության պարագայում հնարավոր կլինի ավելացնել երիտասարդների ներգրավվածությունը և մասնակցայնությունը:
- Պարզել, թե ՏԻՄ ներկայացուցիչներն ինչպիսի հեռանկարներ են տեսնում երիտասարդների մասնակցայնության ավելացման ուղղությամբ:
- Ուսումնասիրել, թե ինչպիսի երիտասարդական ծրագրեր են իրականացվում Ճամբարակում համայնքում միջազգային կազմակերպությունների և այլ դոնոր կազմակերպությունների կողմից, ինչպիսի մասնակցություն է արձանագրվում և ինչպիսի հեռանկարներ կան:
- Իրականացնել ՏԻՄ-ի գործունեության մոնիթորինգ՝ համայնքային բյուջե, հնգամյա զարգացման ծրագիր և ՏԻՄ աշխատանքային պլանները՝ հաշվի առնելով երիտասարդներին ուղղված միջոցառումները
- Ուսումնասիրել, թե ՏԻՄ ապարատում որքանով են ներկայացված երիտասարդները:

Հետազոտության շրջանակներում կիրառվել է երիտասարդների հետ քանակական դեմ առ դեմ հարցումների մեթոդը՝ ընդհանուր առմամբ ընտրանքում ներառելով 309 երիտասարդների: Իրականացվել է նաև խորին հարցազրույցներ առանցքային տեղեկատուների հետ և ֆոկլուս խմբային քննարկումներ համայնքային երիտասարդների հետ: Բացի այդ փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդով

իրականացվել է համայնքային զարգացման ծրագրերի, տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների և պլանների, իրականացված երիտասարդական միջոցառումների հաշվետվությունների ուսումնասիրություն:

Տվյալների հավաքագրման աշխատանքներում ներգրավվել են համայնքում բնակվող երիտասարդներից բաղկացած քաղաքացի-մոնիտորների խումբ, ինչն էլ իր հերթին նպաստել է ներգրավված երիտասարդների կարողությունների ավելացմանը:

Հետազոտությունն իրականացվել է Ճամբարակ խոշորացված համայնքում՝ ներառելով համայնքի մաս կազմող բոլոր բնակավայրերը՝ Ճամբարակ, Այգուտ, Անտառամեջ, Գետիկ, Դպրաբակ, Թթուջուր, Կալավան, Ձորավանք, Մարտունի, Վահան:

Հետազոտության արդյունքում բացահայտվել են Ճամբարակ համայնքի երիտասարդների կարիքները և առաջնահերթությունները.

1. Համայնքային ենթակառուցվածքների ոչ բարվոք վիճակը կամ բացակայությունը,
2. Զբաղվածության և աշխատատեղերի բացակայությունը համայնքում,
3. Սոցիալ-մշակութային կյանքի պասիվությունը,
4. Երտասարդների ցածր իրազեկությունը և մասնակցությունը համայնքային կյանքին և ՏԻՄ գործունեությանը:

1. Համայնքային ենթակառուցվածքների հետ կապված երիտասարդների կողմից բարձրաձայնված հիմնական հիմնախնդիրները վերաբերել են ներհամայնքային ճանապարհների ոչ բարեկարգ լինելուն, աղբահանության համակարգի թերություններին, տրանսպորտային համակարգի թերզարգացվածությանը, գյուղատնտեսական տեխնիկայի անհասանելիությանը, փողոցային լուսավորության ոչ բավարար մակարդակին, ջրամատակարարման համակարգի խափանումներին և այլն: Երիտասարդ ծնողների կողմից առանձնացվել է նաև բնակավայրերում մանկական խաղահրապարակների բացակայության խնդիրը, ինչի պատճառով ծնողները չեն կարողանում կազմակերպել երեխաների հետաքրքիր առօրյան: Այգուտ բնակավայրում երիտասարդները բարձրացրել են նաև գյուղի տարածքում սողանքների առկայության խնդիրը, ինչի պատճառով մի շարք ընտանիքներ ստիպված են եղել տեղահանվել:

2. Աշխատանքի հնարավորությունների և աշխատատեղերի բացակայությունը երիտասարդների կողմից շեշտադրված առավել կարևոր հիմնախնդիրներից մեկն է, որի մասին բարձրաձայնվել է բոլոր բնակավայրերում տեղի ունեցած ֆոկուս խմբային քննարկումների ընթացքում: Այս հիմնախնդրով է պայմանավորված, որ երտասարդները հիմնականում մեկնում են արտագնա աշխատանքի, ինչպես նաև նրանց շրջանում նկատելի է մշտական արտագաղթի միտումներ համայնքից: Համաձայն առանցքային տեղեկատուների հետ խորին հարցազրույցների՝ երիտասարդները հակված չեն զբաղվել գյուղատնտեսական աշխատանքներով և այն չեն ընկալում

որպես հիմնական զբաղվածության ոլորտ: Մյուս կողմից երիտասարդները նշել են, որ համայնքում առկա է որակյալ կադրերի պակաս, քանի որ բարձր մասնագիտական որակներ ունեցող երիտասարդները հիմնականում լքում են համայնքը, ինչի արդյունքում նվազում է համայնքի աշխատանքային ներուժը:

3. Սոցիալ-մշակութային կյանքի կազմակերպման առումով երիտասարդները հատկապես կարևորել են սպորտային դահլիճների, մշակութային և ժամանցի վայրերի բացակայության հիմնախնդիրը և սպորտային ու մշակութային միջոցառումների սակավությունը համայնքում: Համաձայն երիտասարդների՝ ժամանցի վայրերի բացակայությունը մի կողմից հանգեցնում է նրան, որ երիտասարդները չեն կարողանում հետաքրքիր կազմակերպել իրենց առօրյան, մյուս կողմից առավել քիչ են սոցիալիզացվում և շփվում իրենց հասակակիցների հետ: Երիտասարդները նաև կարևորել են համայնքում կրթական կենտրոնների բացակայությունը, ինչպես օրինակ օտար լեզուների ուսուցման կենտրոններն են, արհեստագործական խմբակները և այլն:

4. Երիտասարդների ցածր իրազեկությունը և մասնակցությունը համայնքային կյանքին և ՏԻՄ գործունեությանը: Հարցման ենթարկված երիտասարդների միայն 5%-ն է նշել, որ մասնակցում է ավագանու նիստերին, որոնց թվում գրեթե միշտ մասնակցում է երիտասարդների միայն 1%-ը: Հարցման ենթարկված երիտասարդների 96%-ը երբևէ չի մասնակցել համայնքի բյուջեի վերաբերյալ հանրային լսումների, իսկ 92%-ը՝ համայնքի քաղաքականությունների, ծրագրերի և պլանների քննարկումներին: Համեմատաբար առավել մեծ թվով երիտասարդներ են մասնակցել հասարակական կազմակերպությունների կողմից իարկանացվող քննարկումներին, սեմինարներին և այլ միջոցառումներին, բողոքի ցույցի կամ երթի կամ համայնքային խնդիրների վերաբերյալ ստորագրահավաքի: Ինչ վերաբերում է համայնքային ծառայությունների մատուցման վերահսկողությանը, ապա երիտասարդների 8%-ը նշել է, որ այսպիսի գործողություններ տեղի չեն ունեցել, 91%-ը՝ երբեք չի մասնակցել հանրային վերահսկողության և միայն 1%-ն է նշել, որ հանրային ծառայությունների մատուցման վերահսկողության գործողություններում մասնակցում է հազվադեպ:

«Հանրային կյանքում և տեղական ինքնակառավարման ոլորտում երիտասարդների ներգրավվածության գնահատում» հետազոտության արդյունքները կցված է (**Հավելված 1**):

ԳԼՈՒԽ 4. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ԿԱՐԻՔՆԵՐ, ԽՆԴԻՐՆԵՐ)

Երիտասարդներն առանցքային դեր ունեն համայնքի զարգացման և առաջընթացի գործընթացներում: Նրանք հանդիսանում են կարևոր դերակատարներ, որոնց հմտությունների, գիտելիքների զարգացման միջոցով պետք է հնարավորինս ապահովել նրանց քաղաքացիական ներգրավվածությունը և

համայնքային հիմնախնդիրների լուծման հարցում ակտիվ մասնակցությունը: Հետազոտությունները ցույց են տալիս, որ այն երիտասարդները, որոնք ակտիվ ընդգրկված են քաղաքացիական նախաձեռնություններում, առավել հակված են կյանքի դրական փոփոխություններին, քան այն երիտասարդները, որոնք ունեն պասիվ դիրքորոշում և չեն մասնակցում որևէ նախաձեռնության:

Հայաստանի ներկայիս սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը ազդել է բնակչության բոլոր խավերի, այդ թվում երիտասարդության վրա: Երիտասարդների խնդիրներն առավել ցայտուն են Հայաստանի մարզերում, որտեղ զգալի տարբերություն գոյություն ունի մարզերում և մայրաքաղաքում ապրող երիտասարդներին հասանելի տեղեկատվության և հնարավորությունների միջև: Մարզերում ապրող երիտասարդների հնարավորությունները զգալիորեն պակաս են աշխատանք գտնելու, ազատ ժամանցի, ինքարտահայտման և տարբեր ծրագրերում մասնակցելու հարցերում: Որպես հետևանք նրանք կարող են դառնալ հուսալքված ու պասիվ:

- Մեր տարածաշրջանում քաղաքացիական հասարակությունը թույլ է զարգացած, իսկ երիտասարդների մասնակցությունը՝ ոչ ակտիվ: Հիմնախնդիրներից մեկն էլ այն է, որ երիտասարդները լքում են իրենց համայնքները՝ մեկնելով մեծ քաղաքներ և երկրներ, ինչը լուրջ խոչընդոտ է դառնում համայնքի բնակավայրերի զարգացման համար: Համայնքի երիտասարդները չունեն հնարավորություններ զարգացնելու իրենց հմտությունները, գիտելիքներն այսօրվա միջազգային պահանջներին համահունչ: Մի շարք գյուղական համայնքներում երիտասարդները նույնիսկ համացանցից օգտվելու հնարավորություն չունեն:

- Ռազմավարության իրականացման միջոցառումների ծրագրում շեշտադրում է կատարվել համայնքի երիտասարդների այլընտրանքային կրթության համար հնարավորությունների ստեղծման, առաջնորդական հմտությունների և գիտելիքների զարգացման, համայնքների հիմնախնդիրների քարտեզագրման և այդ հիմնախնդիրն լուծման հարցում երիտասարդների մասնակցության վրա: Ծրագրի շրջանակներում երիտասարդների համար կստեղծվի հնարավորություն ընդլայնելու իրենց կապերը, հանդիպելու տարբեր կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ, ներկայացնելու իրենց տեսակետները համայնքների զարգացման հարցում, կստեղծվի միջավայր, որտեղ երիտասարդները հնարավորություն կունենան քննարկելու իրենց հուզող հարցերը և գործընկերային ցանցի հետ համագործակցության միջոցով լուծելու դրանք:

- Համայնքում լուրջ հիմնախնդիր է նաև երիտասարդության գործազրկությունը. երիտասարդները դժվար են աշխատանք գտնում, ինչն էլ առաջացնում է տնտեսական անկայունություն և անվստահություն «վաղվա օրվա» վերաբերյալ: Հաճախ պատճառն այն է, որ երիտասարդները տեղեկացված չեն և չունեն համապատասխան հմտություններ և գիտելիքներ աշխատանքի դիմելու, հարցազրույցներին մասնակցելու համար, շատ հաճախ չեն գիտակցում և իրազեկված չեն աշխատանքային էթիկայի կանոնների վերաբերյալ: Պատճառներից

մյուսն էլ այն է, որ աշխատաշուկայի առաջարկները (թափուր աշխատատեղերը) չեն համընկնում երիտասարդների մասնագիտություններին:

- Հայաստանի Հանրապետությունում տեղի ունեցած քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական, գործընթացները լայնածավալ խնդիրներ են առաջադրում երիտասարդությանը, որոնց հաղթահարումը կարող է իրականացնել իր երկրի ապագայով մտահոգված, կրթված, մրցունակ, ֆիզիկապես և հոգեպես առողջ և սոցիալապես պատասխանատու երիտասարդությունը:

- Երիտասարդների շահերի պաշտպանության խնդիրն է երիտասարդական համայնքային քաղաքականությունը համապատասխանեցնել ժամանակի պահանջներին՝ նկատի ունենալով, որ երիտասարդությունը պետք է դառնա հզոր համայնքի կայացման գլխավոր շարժիչ ուժը և գործոնը:

- Կարևոր է շեշտադրում կատարել համայնքի երիտասարդների այլընտրանքային կրթության համար հնարավորությունների ստեղծման, առաջնորդական հմտությունների և գիտելիքի զարգացման, երիտասարդական հիմնախնդիրների քարտեզագրման և այդ հիմնախնդիրների լուծման հարցում երիտասարդների մասնակցության վրա:

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

- ✓ Խթանել երիտասարդների քաղաքացիական ակտիվությունը և մասնակցությունը համայնքային մակարդակում
- ✓ Նպաստել երիտասարդների զբաղվածության և սոցիալ-տնտեսական հիմնախնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ մեխանիզմների մշակմանը և ներդրմանը
- ✓ Խթանել երիտասարդների շրջանում առողջ ապրելակերպը,
- ✓ Խթանել երիտասարդների ներգարվածությունը մշակութային կյանքին,
- ✓ Նպաստել հոգևոր-մշակութային արժեքների ձևավորմանը,
- ✓ Համայնքում նպաստել երիտասարդների շարունակական կրթությանը, ստեղծել ոչ ֆորմալ կրթական պայմաններ:

ԳՆՈՒՄ 5. ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԿՈՂՄԵՐ

Ռազմավարության հիմնական պատասխանատուն և իրականացնողը ճամբարակի համայնքապետարանն է: Համայնքապետարանը իր ծրագրերը իրականացնում է համայնքապետարանի աշխատակազմի միջոցով:

Ռազմավարության իրականացման գործընթացում համայնքապետարանը սերտորեն համագործակցում է միջազգային և տեղական հասարակական կազմակերպությունների հետ՝ զարգացնելով գործընկերային հարաբերությունները և ընդլայնելով համատեղ նախագծերի իրականացում հնարավորությունները:

ԳՆՈՒՄ 6. ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ

Երիտասարդական համայնքային քաղաքականության շրջանակներում իրականացվող ծրագրերը ֆինանսավորվում են ճամբարակ համայնքի բյուջեի հաշվին՝ միջազգային դոնորների, մասնավոր ներդրումների ներգրավմամբ:

Համայնքապետարանը Ռազմավարության ծրագրերի իրականացման համար ֆինանսավորումը ուղղում է՝

1. համայնքապետարանի կողմից իրականացվող երիտասարդական ծրագրերին,
2. տեղական երիտասարդական հասարակական կազմակերպություններին տրամադրում է դրամաշնորհներ՝ սեփական նախաձեռնությամբ ծրագրերի իրականացման համար:

Ֆինանսավորվող կառույցները հաշվետու են համայնքապետարանին՝ ծրագրերի ֆինանսական ծախսերի և իրականացված ծրագրերի բովանդակային մասերով:

ԳԼՈՒԽ 7. ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Երիտասարդական համայնքային ռազմավարության մոնիթորինգի և գնահատման պլանի մշակման նպատակն է բարձրացնել ռազմավարության շրջանակներում պլանավորված ծրագրերի իրականացման արդյունավետությունը և դրանց արդյունքների տեսանելիությունը: Յուրաքանչյուր տարվա ծրագրերի համար համատեղ մշակվում և հաստատվում է ծրագրերի մոնիթորինգի և գնահատման պլանը:

Իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության ապահովման և հնարավոր ռիսկերի ճիշտ հայտնաբերման ու շտկման նպատակով նախատեսվում է իրականացնել մոնիթորինգ և գնահատում հետևյալ մակարդակներում՝

- 1) Առանձին գործողությունների և դրանց նպատակային արդյունքների մոնիթորինգ,
- 2) Միջոցառումների գործողությունների իրականացվելիության և արդյունքի ընթացիկ գնահատումներ,
- 3) Ռազմավարության իրականացման և արդյունքի գնահատում:

Մոնիթորինգի և գնահատման նպատակին հասնելու համար միջոցառումների ծրագրի յուրաքանչյուր տողի համար մշակվել են ցուցանիշներ, տեղեկատվության հավաքագրման մեթոդներ, ինչպես նաև սահմանվել է յուրաքանչյուր ցուցանիշի ելակետային և թիրախ արժեքները:

Ռազմավարության համապարփակ գնահատում նախատեսվում է իրականացնել երկու անգամ՝ միջնաժամկետ և վերջնաժամկետ: Գնահատման շրջանակներում ռազմավարության արդյունավետությունը կգնահատվի հետևյալ չափանիշներով՝

- 1) Ռազմավարության արդիականությունը կամ համապատասխանությունը շահառուների կարիքներին,
- 2) Ռազմավարության արդյունավետությունը՝ արդյունք-միջոց հարաբերակցության տեսանկյունից,
- 3) Ռազմավարության ազդեցությունը,
- 4) Ռազմավարության արդյունքների կայունությունը:

ԳԼՈՒԽ 8. ՀԱՆՐԱՅՆԱՑՄԱՆ ԵՎ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԼԱՆ

Ռազմավարության և միջոցառումների ծրագրի հանրայնացման, տեսանելիության բարձրացման համար Ճամաբարակի համայնքապետարանը օգտագործում է հետևյալ ռեսուրսները.

- 1) Ճամաբարակի համայնքապետարանի կայք էջը (www.chamabarak.am),

2) Էլեկտրոնային լրատվամիջոցներ (հեռուստատեսություն, համացանցային հարթակներ),

3) Համայնքային, մարզային հանդիպումներ, տեղեկատվական ֆորումներ, աշխատանքային հանդիպումներ:

Ռազմավարության և միջոցառումների ծրագրի հանրայնացման, տեսանելիության բարձրացման հիմնական թիրախ խմբերն են՝

1) երիտասարդության ոլորտում աշխատող հասարակական կազմակերպություններ,

2) միջազգային կառույցներ, այդ կառույցների հայաստանյան ներկայացուցչություններ,

3) հնարավոր համագործակիցներ, գործընկերներ (երիտասարդական աշխատողներ, հետազոտողներ, փորձագետներ),

4) երիտասարդներ՝ քաղաքային և գյուղական բնակավայրերից, երիտասարդական ոլորտով հետաքրքրված քաղաքացիներ: